

Bruxelles, 1 iulie 2025
(OR. en)

10349/25

LIMITE

ECOFIN 799

UEM 299

ECB

EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI cu scopul de a se pune capăt situației de deficit excesiv din România – Adoptare

RECOMANDAREA CONSILIULUI

**cu scopul de a se pune capăt situației
de deficit excesiv din România**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 126 alineatul (7),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), statele membre evită deficitele publice excesive.
- (2) Pactul de stabilitate și de creștere are la bază obiectivul unor finanțe publice solide și sustenabile ca mijloc de consolidare a condițiilor de realizare a stabilității prețurilor și a unei creșteri susținute, durabile și incluzive, favorizate de stabilitatea financiară, contribuind astfel la realizarea obiectivelor Uniunii privind creșterea durabilă și ocuparea forței de muncă.
- (3) România face obiectul unei proceduri aplicabile deficitelor excesive din aprilie 2020. La 3 aprilie 2020, Consiliul a decis, în conformitate cu articolul 126 alineatul (6) din TFUE, că în România există un deficit excesiv ca urmare a nerespectării criteriului deficitului¹ și a emis o recomandare în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE² cu scopul de a se pune capăt situației de deficit public excesiv până cel târziu în 2022.
- (4) La 18 iunie 2021, având în vedere contracția accentuată a activității economice legată de pandemia de COVID-19, Consiliul a adoptat o recomandare revizuită³ în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE, recomandând astfel României să pună capăt situației de deficit excesiv până cel târziu în 2024.

¹ JO L 110, 8.4.2020, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/509/oj>.

² Recomandarea (UE) 2020/C 116/01 a Consiliului din 3 aprilie 2020 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România (JO C 116, 8.4.2020, p. 1-3).

³ Recomandarea (UE) 2021/C 304/24 a Consiliului din 18 iunie 2021 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România (JO C 304, 29.7.2021, p. 111-115).

- (5) La 26 iulie 2024, Consiliul a adoptat Decizia (UE) 2024/2130⁴ în temeiul articolului 126 alineatul (8) din TFUE prin care a decis că România nu a luat măsuri eficace ca răspuns la Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021. Decizia Consiliului din 26 iulie 2024 a luat în considerare faptul că următoarea etapă a procedurii de deficit excesiv, și anume o recomandare revizuită a Consiliului în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE privind corectarea deficitului excesiv, va avea loc după prezentarea planului bugetar-structural național pe termen mediu în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (6) La 25 octombrie 2024, România a prezentat primul plan bugetar-structural național pe termen mediu, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2024/1263⁵. Planul a vizat perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și a prezentat o ajustare bugetară repartizată pe șapte ani. La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României⁶. Această recomandare a stabilit rate maxime de creștere pentru cheltuielile nete și a specificat setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare la șapte ani.

⁴ Decizia (UE) 2024/2130 a Consiliului din 26 iulie 2024 de stabilire a faptului că România nu a luat măsuri eficace ca răspuns la Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 (JO L, 2024/2130, 1.8.2024).

⁵ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁶ Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României, JO C/2025/647, 10.2.2025. ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/647/oj>.

- (7) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat o recomandare revizuită în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE, recomandând României să pună capăt situației de deficit excesiv până în 2030⁷. Consiliul a recomandat o traiectorie corectivă a cheltuielilor nete pentru România, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97⁸, cu următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete⁹: 5,1 % în 2025, 4,9 % în 2026, 4,7 % în 2027, 4,3 % în 2028, 4,2 % în 2029 și 3,9 % în 2030, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 20,2 % în 2025, 26,0 % în 2026, 31,9 % în 2027, 37,6 % în 2028, 43,3 % în 2029 și 49,0 % în 2030. Acestea au fost aceleași rate de creștere anuale și cumulate stabilite în Recomandarea de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României. Consiliul a stabilit termenul de 30 aprilie 2025 până la care România să întreprindă acțiuni eficiente și să prezinte măsurile necesare împreună cu raportul său anual privind progresele înregistrate pentru 2025, care trebuie transmise Comisiei în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (8) Până în prezent, România nu și-a prezentat raportul anual privind progresele înregistrate în ceea ce privește acțiunile întreprinse și punerea în aplicare a setului de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare.

⁷ Toate documentele referitoare la procedura aplicabilă deficitelor excesive aplicată în cazul României pot fi consultate la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

⁸ Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>).

⁹ Cheltuielile nete sunt definite la articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263 drept cheltuielile publice din care sunt excluse (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

- (9) În 2024 și 2025, cheltuielile nete cresc mult mai rapid decât a recomandat Consiliul; acest lucru duce la un deficit public ridicat și persistent, punând în pericol corectarea la timp a deficitului excesiv până în 2030. Nu există „factori relevanți” atenuanți care să fie luați în considerare în cadrul procedurii de deficit excesiv și care ar putea modifica această evaluare, iar riscurile mari la adresa sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu cu care se confruntă România reprezintă un factor agravant. Pe această bază, la 20 iunie 2025, Consiliul a adoptat o decizie în temeiul articolului 126 alineatul (8) TFUE prin care a stabilit că nu au fost luate măsuri eficace ca răspuns la recomandarea sa din 21 ianuarie 2025.
- (10) În cazul absenței unor măsuri eficace din partea unui stat membru care face obiectul unei derogări, articolul 126 din TFUE prevede obligația Consiliului de a adopta o recomandare revizuită în temeiul articolului 126 alineatul (7) adresată statului membru în cauză pentru ca acesta să pună capăt situației de deficit excesiv într-un termen dat. În conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, recomandarea respectivă trebuie, de asemenea, să stabilească un termen maxim de șase luni pentru luarea unor măsuri eficace de către statul membru în cauză în vederea corectării deficitului excesiv, termen care poate fi redus la trei luni atunci când gravitatea situației justifică acest lucru. De asemenea, în recomandarea sa, Consiliul trebuie să recomande statului membru să respecte o rată maximă de creștere a cheltuielilor nete astfel cum a fost determinată de o traiectorie corectivă a cheltuielilor nete, care să garanteze că deficitul public este redus sub valoarea de referință de 3 % din PIB și menținut sub această cifră în termenul stabilit în acea recomandare. În cazul în care procedura aplicabilă deficitelor excesive a fost inițiată pe baza criteriului deficitului, traiectoria corectivă trebuie să fie în concordanță cu o ajustare structurală anuală minimă de cel puțin 0,5 % din PIB drept criteriu de referință pentru exercițiile în care se preconizează că deficitul public va depăși valoarea de referință. Ținând cont de considerentul 23 din Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului, Comisia poate ajusta criteriul de referință, pe durata unei perioade de tranziție în 2025, 2026 și 2027, pentru a ține seama de creșterea cheltuielilor cu dobânzile atunci când stabilește traiectoria corectivă propusă pentru anii respectivi.

- (11) PIB-ul real al României a crescut cu 0,8 % în 2024. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din primăvara anului 2025, se preconizează că economia va crește cu 1,4 % în 2025, fiind sprijinită de o redresare în sectorul construcțiilor și al serviciilor de transport, sprijinită de apartenența la spațiul Schengen și de modernizarea infrastructurii. În 2026, se preconizează că PIB-ul real va crește cu 2,2 %, reflectând absorbția mai puternică a fondurilor în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Este de așteptat ca rata șomajului să ajungă la 5,3 % în 2025 și la 5,2 % în 2026. Se preconizează că inflația va scădea de la 5,8 % în 2024 la 5,1 % în 2025 și la 3,9 % în 2026.
- (12) Conform datelor furnizate de Eurostat la 22 aprilie 2025¹⁰, deficitul public al României a fost de 9,3 % din PIB în 2024. Acesta a fost mult mai mare decât previziunea referitoare la deficit de 7,9 % din PIB inclusă în planul bugetar-structural pe termen mediu al României din octombrie 2024. Previziunile Comisiei Europene din primăvara anului 2025 estimează un deficit public de 8,6 % din PIB în 2025 și de 8,4 % din PIB în 2026. Deficitul structural este estimat la 7,9 % în 2025 și se preconizează că va rămâne neschimbat în 2026.
- (13) Datoria publică se situa la 54,8 % din PIB la sfârșitul anului 2024. Conform previziunilor Comisiei Europene din primăvara anului 2025, se preconizează că datoria publică va crește până la 59,4 % din PIB la sfârșitul anului 2025 și la 63,3 % din PIB la sfârșitul anului 2026, depășind așadar valoarea de referință de 60 % din PIB.

¹⁰ Eurostat Euro Indicators, publicație din 22 aprilie 2025. A se vedea: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-ap>.

- (14) Traectoria corectivă revizuită a cheltuielilor nete prevăzută în prezenta recomandare, care stabilește ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, este în concordanță cu o îmbunătățire anuală minimă de cel puțin 0,5 % din PIB a soldului structural și asigură aducerea și menținerea deficitului public sub valoarea de referință în termenul de corectare inițial, și anume 2030. Pentru a asigura o abordare coerentă bazată pe riscuri și pentru a aborda abaterea de la traiectoria inițială, traiectoria corectivă este concentrată la începutul perioadei, cu ajustări anuale ale soldului primar structural de aproximativ 2 puncte procentuale pe an în 2025 și 2026 și de aproximativ 1 punct procentual ulterior, sprijinite de reforme-cheie, inclusiv revizuirea cadrului fiscal, și asigură revenirea datoriei la niveluri prudente sub 60 % din PIB pe termen mediu. Pe baza traiectoriei corective a cheltuielilor nete prevăzute în prezenta recomandare, a cadrului de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei Europene și a previziunilor Comisiei Europene din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să scadă de la 9,3 % din PIB în 2024 la 2,8 % în 2030. Datoria publică ar continua să crească de la 54,8 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 62,3 % la sfârșitul anului 2028 și apoi să scadă la 61,1 % în 2030.
- (15) Respectarea ratelor maxime recomandate de creștere a cheltuielilor nete stabilite de traiectoria corectivă a cheltuielilor nete ar trebui să asigure o corectare durabilă a deficitului excesiv, în timp ce măsuri concrete ar trebui să vizeze îmbunătățirea calității și a structurii finanțelor publice, menținerea investițiilor și consolidarea potențialului de creștere al economiei. Reformele de natură bugetară și cu caracter economic mai amplu ar trebui să îmbunătățească potențialul de creștere și de reziliență al economiei într-un mod sustenabil și să sprijine sustenabilitatea finanțelor publice.

- (16) În acest sens, se aplică în continuare punctul 2 și anexa II (Setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare la 7 ani) din Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului pe termen mediu al României. Aceste reforme și investiții vor continua să fie monitorizate de Comisie în temeiul articolului 22 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (17) Având în vedere deteriorarea recentă a poziției bugetare a României în raport cu planul bugetar-structural pe termen mediu, domeniul de aplicare al reformelor din planul respectiv, în special al celor care au un impact mai direct asupra perspectivelor bugetare și a sustenabilității datoriei, trebuie extins. Viitoarea reformă fiscală ar trebui să vizeze generarea de venituri suplimentare cu mult peste nivelul de 1,7 % din PIB prevăzut în plan. Pentru a contribui la redresarea situației bugetare, vor fi necesare, de asemenea, măsuri suplimentare pentru a îmbunătăți administrarea și colectarea impozitelor și pentru a asigura un control strict asupra cheltuielilor curente, inclusiv asupra salariilor din sectorul public.
- (18) În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1467/97, o decizie a Consiliului de abrogare a procedurii aplicabile deficitelor excesive se adoptă în temeiul articolului 126 alineatul (12) din TFUE numai în cazul în care deficitul a fost adus sub valoarea de referință și Comisia estimează că va rămâne astfel în exercițiul curent și în exercițiul următor,

RECOMANDĂ

1. România ar trebui să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor nete nu depășește valorile maxime stabilite în anexa I.
2. Astfel, România ar trebui să pună capăt situației de deficit excesiv până în 2030.
3. Consiliul stabilește data de 15 octombrie 2025 ca termen-limită până la care România să întreprindă acțiuni eficace și să prezinte măsurile necesare pentru a asigura corectarea la timp a deficitului excesiv. Ulterior, România ar trebui să raporteze cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentei recomandări cel puțin o dată la șase luni, în primăvară în contextul raportului său anual privind progresele înregistrate și în toamnă până la 15 octombrie, până la corectarea deficitului excesiv.

Prezenta recomandare se adresează României.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele

Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete
(ratele de creștere anuale și cumulate, în termeni nominali)

România

Ani		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ratele de creștere (%)	Anuale	2,8	2,6	4,6	4,4	4,2	4,0
	Cumulate*	2,8	5,5	10,4	15,2	20,1	24,9

* Ratele de creștere cumulate se calculează în raport cu anul de bază 2024.